

strile ne bilo, morali bi jo ustvariti. (Ta izrek je Palacký preklical, ko se je prepričal, da Avstrija ne razume svoje naloge kot mnogorodna država, da se ne federalizira in postati vsem enako pravična, da hoče marveč po vsej sili ostati tudi še nadalje nemško centralistiška.) Prof. Denis vedno pripisuje Avstriji lepo nalogo: biti straža in obramba proti vzhodu. S tega stališča ostro obsoja vlado, ki Slovane tlačijo ter vzdiga pred vsem kulturnim svetom proti njim obtožbo. Umljivo, da se pri tem ni mogel ogniti važnim pojavom tudi izven Ogrske. Obsoja pred vsem goljufivo statistiko pri narodnostnem štetju v Avstriji ter ostro prijemlje Dunaj, ki je v pesteh kršč. socialne stranke, katera je Denisu »tolpa agitatorjev in politikov brez sramu in brez misli«. Denis pravi, da je germanizatorična tendenca v Avstriji pripravila državi poraze pri Magenti, Solferinu in Kraljevem Gradcu ter dokazuje, da je uspešen razlog Avstrije v mnogih letih na podlagi federalizma. Dualizem kritikuje z besedami Beusta napram Andrassyju: »Obdržite si svoje črede — mi si obdržimo svoje«. Da so te »črede« nemški narodi, dokazuje narodnostna politika vlad od začetka dualizma do danes. Dualizem je po Denisovem mnenju slabitev avstrijske države in grob njenega intelektualnega ter gospodarskega življenja.

(Konec pride).

Pozor! Samo »Tempel-vrelec« in »Styria-vrelec« sta postavno zavarovana pristna rogaška kislava voda. Vso druge izdelke, ki nosijo ponarejeno ime »Tempel« oziroma »Styria-vrelec« in so kot rogaška kislava voda v prometu, naj se zavrne.

Ravnateljstvo dožolnih vrelov Rogaska-Slatina.

Zaloga pri fnt. Jeretiču in št. Seppenhoferju v Gorici.

Domače vesti.

Poroka. — Poročil se je g. Robert Turba, c. kr. nadporočnik v 5. dom. pešpolku, z g.čno Eugenijo Crajin iz Krmina.

Smrtna kosa. — Včeraj je umrla v št. Andrežu gospa Marija Zavadlav-Bandelj, stara 58 let. Umrla je nagle smrti. V nedeljo je bila še v Dornbergu, včeraj zjutraj je bila mrtva. Naj počiva v miru! Preostalih naše sožalje!

Za poštne kontrolorje so imenovani poštni nadoficijali Fran Letis, Josip Hvala, Mihael Kušcer, Leopold Wisjan, Adolf Korschner za Trst; nadalje poštni oficijali Rudolf Arming, Oskar Urschitz, Dominik Brencich, Viktor Weber in Fran Pagnacco za Trst, Ivan Sirnik za Ljubljano, Viljem Hahn pl. Hahnenbeck za Pulj.

Imenovanje v finančni službi. — Imenovana sta v področju tržaškega finanč. ravnateljstva: Finančni tajnik Valentin

rokami, in od tega časa sta živel skupaj v miru, dokler ni odšel oče v večnost.

Mineval je čas, brezbarven, svinčen. »Zakaj živim?« je vpraševal Manassé samega sebe. Vendar mu je po gotovem času zopet posvetilo solnce ter pregnalo teme razočaranja in breznačelnosti. Življenje se mu je pokazalo v novi vabljivosti. Bil je to čas, ko je pripeljal pod svojo streho lepo ženo. Toda tudi tukaj mu je bilo usojeno brzo, trpko razočaranje — iz angela je postal zli genij njegovega življenja. Krasna žena je postala njegova mučiteljica za mnoga, mnoga leta. Zaprl je svoje knjige kakor je prej obesil gosli v najtemnejši kot; ni bil več pazljivi čitatelj, toda zato se je prebudil v njem zamisljeni modrec. Prenašal je svoje muke potrpežljivo in sovravno vračal z ljubeznijo. Njegovo oblačno čelo se je jasnilo bolj in bolj, v njegovem temnem očesu se je razvnel plamen čiste dobrote, in sneženobelni lasje so obdali njegova senca z nežno glorijo.

Izključen iz družbe prayovernega Izraela, potr vsled zaničevanja drugovercev, nerazumljen od žene, sovražen od brata, je živel sam in sam sredi hrupnega mesta kakor preroki davnega veka na vrhu visokih gora, obračaje svoj pogled v zvezdnato višavo. Njegova žena je šele v dolgi boleznini pred svojo smrtjo spoznala možovo ceno in ga je z umira-

Marušič višim nadzornikom, finančne straže drugega razreda, finančni komisar dr. Fran Dorčić pa finančnim tajnikom.

G. namestnik princ Hohenlohe je nastopil daljši dopust. Vođstvo namestništva je prevzel dvorni svetnik g. Fabiani.

Moški podružnici sv. Cirila in Metoda v Gorici so darovali drugoletni kmet, šole v Gorici 18 K. — Pri domači zabavi pri »Petelinčku« v Gorici sta nabrala pri gostih Stanislavček Moškon in Marica Gregoren 2 K. Posnemajte mlade nabirateljce!

Na poštinih uradnih v Gorici je še vedno preveč moškega in ženskega osebja, katero ne zna slovensko. Če kdo telefonira na pošto, da bi kaj poprašal radi kake pošiljatve ali kaj takega, pa praša slovensko, dobi v odgovor: Non capisco! Če zvoni še, zopet: Non capisco!, kateri spremlja godnjanje. — Takih razmer ne trpimo. Zahtevamo prav odločno, da se nastavlja v Gorici le tako poštno osebje, ki je popolnoma večje slovenščine!

G. Paher iz Renč izjavlja gledé na notico v »Soči«, zakaj se je najelo laško godbo iz Gorice, da v glavnem radi tega, ker prihaja na oni običajni ples drugi dan v Renče vse polno Goričanov. Tako je vsako leto, tako je bilo tudi letos.

O veliki blamaži, katero si je nakopil na svojo glavo »Primorski list« s svojim zadnjim uvodnikom, je »Soča« že pisala. S tem seveda odpade popolnoma ono natelevanje v omenjenem članku, da sprejema Gabršček »med člane svoje častne straže« ljudij, ki o tem prav ničesar ne vedo in se prepričavajo komaj iz listov, kake »šarže« jim je naklonil brez njihove vednosti Gabršček. Toda nekaj družega nam prihaja v pero. Obe izjavi, da nočeta biti odbornika »liberalnega« političnega društva, sta podpisala dva posestnika iz Lader. Že zadnji smo omenjali, da nista samovoljno spisala gg. Gomilšček in Kranjec izjave, pač pa da sta bila v to najbrže našuntana. Ladi spada pod ljubušensko občino in faro. Na Ljubušnjem pastiruje kurat Leben, t. j. oni duhovnik, ki ne zna prve zapovedi božje, kar je dokazal s svojim pismom glede novega naprednega društva »Krn« v Smasti. Kurat Leben je bil radi omenjenega razkritja zelo jezen na »Sočo«, in v svoji sveti jezi je spravil še dve drugi osebi v blamažo. Da, da, slepa strast in nepremišljena jeza le škodujeta, in mirna kri obvaruje marsikogar marsikake blamaže.

»Kmet naj voli kmeta!« — Pod tem naslovom se zaganja »Gorica« v neki notici v razne gospode, očita jim zasebne koristi, pravi, da je kmet je njihovo orodje v dosegu sebičnih ciljev. Poglejmo pa nekoliko klerikalno stranko! Ustanovili so si »Kmetске zveze« po raznih okrajih, posojilnice, vitrijol, žveplo, umetno gnojilo, vse to mora delovati na to, da bo goriški kmet volil kmeta Gregorčiča, kmeta

jočimi ustnicami mnogokrat prosila odpuščanja.

V svoji zapuščenosti je začel Manassé gojiti vroče prijateljstvo do stare Bendove, ki, dasi goréča kristjanka, modrega žida ni zaničevala, ampak je priznavala njegovo duševno vznešenost in dobrotljivost v polni meri in rada bivala v njegovi družbi. Ko mu je vzela smrt tudi to prijateljico, je njemu nežna hčerka Noemi postala edina tolažba in uteha njegove starosti. Že kot dete ga je smatrala za svojega drugega očeta in njegovo stariarsko prodajalno za drugi dom. Njene otročje ročice so snele tam nekoč z žeblija davno pozabljenе gosli, in Manassé je po dolgem, dolgem času s tresočo se roko prebudil v njih usnule glasove; toda niso zveneli več v divji strasti kakor pred leti, ampak nežno in sanjavo kakor prvi pomladanski spev ptiča. Noemi je rada poslušala te glasove, polagaje nežno glavico v njegovo naročje in zroč mu z občudovanjem v jasne oči... Rada je tudi poslušala njegovo pripovedovanje o daljnih deželah, po katerih je potoval in katerih čuda je znal slikati z živimi in sijajnimi barvami. Često je prebila cele popoldneve v odlegli prodajalni, in ko jo je zvečer spremljal Manassé po temnih ulicah domov, so iskale njene zaspane oči med visokimi strehami rdeče sledove davno zašlega solnca.

Berbuča, kmeta Pavletiča, kmeta Breclija, kmeta Fona, kmeta Dermastija, kolona Pavlico, kmeta Knavsa in v sili tudi »kmeta« Kremzarja.

K. k. Militär-Vereinsbund in Canale — Ta napis je dičil v nedeljo dne 1. avgusta v Kanalu prsa starih vojakov. Pri plesu je svirala laška godba.

Gavrani. Tudi na Češkem snujejo klerikalci svoja sokolska društva. Pri nas so klerikalci ukradli pravim Sokolom samo obleko in si nadeli vsaj drugo ime — »Orlov«. Češki klerikalci so, kakor je videti, tudi v tem oziru manj sramežljivi in se tudi kot čuki imenujejo — Sokole. Tako poroča »Hlas Lidu«, da je imel praški »krščansko-socialni Sokol« nedavno svoj shod, na katerem je govoril tudi »sokol« župnik Vacek z Borohradka, ki je končal takole: »Povsod naj se pojavi »Sokol« in bode nas kakor črnih gavrancov«. Prav dobro jo je pogodil. Za njim je še govoril kanonik »sokol« Sigmund grof Ledochowski, sorodnik znanega kardinala Ledohowskega, intimnega prijatelja nemškega cesarja Viljema II. — Res — gavrani svojega naroda! »N. D.«

Novo ladijo, tovorni parnik »Illyria« so spustili v nedeljo iz tržiške ladjedelnice v morje. Parnik zamore nositi 2000 ton in ima hitrost 10 morskih milj v eni uri. Parnik je last tvrdke Tripkovič v Trstu.

Železnica Gorica-Červinjan. — Dela za to črto začno kmalu. Delo je sprejela gradbena tvrdka Madile & Comp.

C. in kr. intendancija 3. voja razglašala da se bo vršila zakupna oddaja sena, slame, drv in premoga v postajah pri občinskem uradu v Korminu 9. avgusta, vojaškem preskrbovališču v Gorici 10. avg., pri občinskem uradu v Kanalu 19. avg., pri okrajnem glavarstvu v Gradišču 20. avg., pri občinskem uradu v Trziču 21. avg., vojaškem oskrbovališču v Trstu 24. avg., pri okrajnem glavarstvu v Sežani 25. v občinskem uradu v Trbižu 26. avg., pri občinskem uradu v Bovcu 27. avg., pri okrajnem glavarstvu v Tolminu 28. avg., voj. filial. preskrbovališču v Beljaku 30. avg. ob devetih dopoldne.

Za to obravnavo veljavne pogoje obsegajo pri gori navedenih obravnavalnih mestih razgrnjeni razglesi in zvezki pogojev, kateri zadnji se dobivajo zastonj pri vojaških preskrbovalnih skladiščih.

Z drevesa je padel dekan v Višku ob laški meji ter se pri padcu poškodoval na hrbtu in na rokah. Da se mu le ljubi plezati po drevju!

Klub »Vesna« — so ustanovili pretekli teden nekateri bivši člani umetniškega društva »Vesna«, ki se je pred nekaj leti razšlo, ker je večina članov zapustila Dunaj. Namen kluba: prijateljska zveza članov, praktični stik z naročujočim občinstvom. — Koliko naročil gre v tujino, ker večina naročiteljev ne pozna domačih

Po materini smrti se je oklenila še tesneje starega moža, saj ni imela razun njega nikogar na svetu, ki bi jej mogle nadomestiti skrbnost in ljubezen umrlih roditeljev. Sicer jo je behlinska teta vabila k sebi na deželo, toda Noemi se je preveč privadila Prage, tete pa izza nežnega detinstva ni videla, tako da jej je bila skoro tuja. Ostala je torej pri svojem redniku. Ta je ni več vodil za roko kakor nekda, ampak sam se je opiral ob njo, ob ljubljeno hčerko. Gimljiv je bil pogled na blede deklico s temnimi, sanjavimi očmi, ki je vodila starca s snežnobelimi lasmi in z mirnim pogledom ven iz temnih ulic na gorko solnce.

Toda usodni večer pri gospej Rotenfeldovi je provzročil v tem nežnem razmerju nakratno izpremembo. Noemi ni več prihajala tako pogosto k svojemu redniku; in ko jo je on včasih obiskal, da bi občudoval njene nežne prste, pričaravajoče na temno tkanino pestre cvete in zlate zvezde, jo je redkokrat našel doma, in če jo je našel, je opazil v vsem njenem vedenju veliko raztresenost. Kmalu je spoznal, da pred njim nekaj skriva, in slutil dekličino skrivnost. Toda ni silil v njo z vprašanji, ampak potrpežljivo je čakal, da mu sama odkrije svoje srce.

Toda Noemi je molčala. In vendar bi bila tako rada razodevala staremu prijatelju slast in bol svoje duše ter mu potol-

moči, mnogostrajnosti njih umetniškega delovanja. — Društvo »Vesna« je slovensko občinstvo opozorilo na mlade moči, ki so se v žalibog prekratnem času društvenega obstoja častno izkazale na raznih poljih vpodablajočih umetnostih. »Vesna« se je vdeležila korporativno I. jugoslovanske razstave v Belemgradu z jako častnim in dobrim gnotnim vspehom, posamezni člani so razstavljali tudi drugod. Došlo je na »Vesno« dosti naročil iz domovine, ki jih je društvo izvršilo na zadovoljnost in veselje naročiteljev in želo zanje obilo priznanja in pohvale. Pretežna večina članov je takrat še obiskovala umetniške šole. Od tistih dob pa so si znanje izpopolnili in se izurili v svojih strokah tako, da danes lahko prevzamejo v izvršitev velika naročila, ki bi jim takrat delala še težave. Dokaž so dejstva. — Klub izvršuje najrazličnejša naročila, ki spadajo v področje risarske in slikarske umetnosti: načrte za reklamne namene in pr. etikete, risbe za inserate, plakate, vinjete za vabila itd., razglednice, plesna damska darila, risbe za opremo knjig, diplome, humoristica, portrete, pokrajinske slike, svete podobe za sobe, cerkvene slike, razne umetnoobrtne načrte n. pr. načrte za pohištvo, posebno v domačem slogu i. dr. — Klub daje na zahtevo pojašnila. Naslov: »Vesna«, Škofja Loka, Kranjsko, Klub zaupa v narodno zavednost slov. občinstva! Svoji k svojim! Zapajmo svojim močem. Ne capljajmo za tujcem, češ, tuja stvar je vselej gotovo dobra! Lahko se osamosvojimo, da bo tujec čutil izpremembo, kadar pride v naše kraje, da bodo naši kraji nosili pečat domačega duha!

Za javno ljudsko knjižnico v Boljuncu in dolini. — V oklicu čitamo na koncu: V korist slovenskega naroda nameravajo ustanoviti tudi pevski-bralni društvi »Prešeren« v Boljuncu in »Vodnik« v Dolini v zvezi s podružnico »Narodne delavske organizacije« javni ljudski knjižnici v Boljuncu in Dolini.

Zal pa, da nimajo za to še dovoljnih sredstev. Po neprestanem agitatorju se je nabralo komaj nekaj knjig in par kron denarja. Obračamo se še enkrat na rododarno slovensko javnost, upajoč, da nam pomaga.

Vsak i najmanjši dar, knjige in denar, hvaležno sprejema: »Odsek za ljudski knjižnici v Dolini pri Trstu.«

Odbor za proslavo stoletnice Lj. Gaja vabi »Matico Slovensko«, oz. vse Matičarje na svečanosti, ki se bodo vršile dne 14., 15. in 16. avgusta v Krapini. Glavni del svečanosti bo 15. avgusta. Kdor želi v Krapini prenočiti ali se udeležiti banke ta (5 K.) naj to javi slavnostnemu odboru v Krapino. — Na to slavje velikega Lj. Gaja, probuditelja Hrvatov in Slovencev, vabim najskrenejše ves odbor »Slovenske Matice« in vse ostale Matičarje. Kjer bodo po najodličnejših možeh zastopani vsi slovenski narodi, tja moramo hiteti v čim

žila, da postaja Robert dan na dan hladnejši, da jo dan na dan bolj zanemarija. Redkeje je prihajal k njej, in često ga ni bilo na dogovorjeno mesto. Dasi so jej te stvari težile srce, vendar ni nikdar olajšala svoje tesnobe z zaupanim razodetjem, ker jej je Robert to prepovedal.

Ko se je nekoč zvečer vračala Noemi od neke naročnice domov, jo je ustavila v prvem nadstropju gospa Mrzrkova, ki je tam prežala na njo med vrati.

»Na besedico, gospodična!« je zaklicala strupeno. Noemi je vedela, da gospa Mrzrkova ne namerava nič dobrega, ko jo imenuje »gospodična«. Pričakovana nevihta se je tudi vlija.

»Kako dolgo imam še trpeti v svoji pošteni hiši tako pohujšanje« se je zadržala nad deklico z mravno ogorčenostjo. »Nedavno je bil tukaj zopet ta čisti gospod, ki hodi za vami, ta vaš —«

»Gospa, s kakšno pravico...«

»Kaj? Ali morda nimam pravice, prepovedati si tako sramoto pod svojo lastno streho, da, v svojem lastnem stanovanju? Glejte, pred trenutkom se je ta predrzni človek drznil vdreti v mojo kuhinjo in pustiti moji služkinji te čačke za vas! Morda si bodeta končno dajala sestanke v moji lastni sobi, kaj?«

(Dalje prihodnjč.)

večjem številu mi Slovenci kot najbliž-
sosedje, ki uživamo plodove ilirskega
kreteta, in kot integrujoč del naroda, ki
iraneuje tu slovenski, tam hrvaški. —
Fr. Plešič, predsednik »Matice Slo-
venske.«

»Kolesarsko dru-
štvo »Vrtojba« priredi
nepreklicno veliko ko-
lesarsko slavnost, dne
22. avgusta. Na sode-
lovanje so vabljeni
razna narodna druš-
va. Dosedaj so nam
prijavila sledeča svoja pomoč: 1. Kole-
sarsko društvo »Balkan« iz Trsta, ki se
udeleži tudi dirke hitrosti, 2. Kolesarsko
društvo »Danica« iz Gorice, ki se udeleži
tudi dirke hitrosti, 3. Kolesarsko društvo
»Solkan« iz Solkana, ki se udeleži tudi
dirke hitrosti.

Ostala društva, ki so dobila naše va-
nilo, naj nam blagovole hitro odgovoriti.
Odgovor rabimo radi pravočasne sestave
in razglasitve vspeh. Torej prosimo
bratska društva, da se požurijo. Dirka hi-
trosti za vse člane slov. koles. društev
se vrši na progi: Volčjadraga-Šempeter-
Gorenja Vrtojba. Start na Volčjdragi, cilj
v Gorenji Vrtojbi. Črta meri krog 6 km.
Določena so tri častna darila: 1. Velika
zлата svetinja, 2. velika srebrna svetinja,
3. mala srebrna svetinja. Za to dirko vlada
veliko zanimanje.

Društvena dirka se vrši tudi na ome-
njeni progi. Na razpolago sta dve darili:
1. velika zlata in 2. velika srebrna svetinja.
Ta dan se bo vršilo tudi srečkanje za
novo dvokolo v vrednosti 250 K. Častne
svetinjne in dvokolo se razstavi prihodnji
teden na oknu g. Drufovke v Gorici v
Gospoški ulici. Vsi oni, ki se mislijo u-
deležiti dirke, naj blagovole sporočiti to
sboru ustmeno ali pisмено in ob enem
poslati tudi vložek, ki znaša 1 K. — Ko-
lesarski zdravo!

Iz Kromberga. — Dne 31. julija se je
izgubil moj 7 letni deček. Mesto, da bi
šel v Kromberg, je potoval celo do Šem-
pasa, kjer ga je sprejela neznanca mi dru-
žina, upregla voz in ga pripeljala domov.
Tej dobrosrčni družini se toplo zahvalju-
jem. — Makuc Blaž, Kromberg.

Javni ples prirede v nedeljo, dne 8. t.
m. fantje v Ročinju v prostorih g. Gerbica.

Pod Prevalom nad Solkanom je na-
padel s »fovcem« 46-letnega Antona La-
zarja neki Ivan Širok iz Kromberga ter
mu prizadjal več nevarnih ran; najmanjša
je dolga 7 cm. Lazarja so prenesli onesve-
ženega v goriško bolnišnico. Širok baje
ni pri pameti.

Močno se je opekla pri ognjišču 4-let-
na Ana Colja z Vrha, ko očeta ni bilo do-
ma, matere nima več. Otrok je opečen po
desni nogi in roki. Nahaja se sedaj v go-
riški bolnišnici.

**Če oni ne mara testenin,
ki ni še Pekatet okusil!**

Zveza narodnih društev.

»Bratno in pevsko društvo« v Št. An-
drežu usoja si tem potom zahvaliti se
vsem, ki so pripomogli k njeni veselici
dne 25. VI. t. l.

V prvi vrsti se zahvaljuje g. A. Škra-
bar-ju, kateri je pel izvrstno kuplet »Lepa
žena.« nadalje gđc. Zmagoslavij Furlan in
Tereziji Maraž kakor tudi gg. Jakobu
Calligaris-u, Adolfu Škabar-ju, Josipu
Brajniku, Vinkotu Bandelj-u, in Vladimiru
Furlani-ju na res lepi uprizoritvi igre. —
Upamo, da nas bodo še nadalje podpirali
s svojimi prireditvami. — Odbor »Bral-
nega in pevskega društva« v Št. Andrežu.

**Veselica Narodno - izobraževalnega
društva za Rožno dolino-Staro goro** je
vzpela v nedeljo dne 1. avgusta nad vse
pričakovanje dobro. Društvo se je izka-
zalo, da ima dober pevski material. Tri
zboje je zapelo to mlado društvo in pre-
pričani smo, da izgine pri prihodnjem na-
stopu še tista bojazen, katera je pa bila v
nedeljo razumljiva, saj je bil to prvi javni
nastop. Nagovor predsednika je bil lep
in originalen. Omeniti moramo še društva
iz Šempasa, Ajševice, Št. Andreža, ki so
vsa z lepimi točkami sodelovala pri tej

veselici. Občinstva je bilo malo, kar za-
more opravičiti edino poletni čas, ko sili
vse v hribe na letovišče in izlete. Upajmo
pa, da je imeja ta naša predstraža zraven
moralnega uspeha tudi gmotni dobiček, ki
ji zagotavlja intenzivnejši razvoj in us-
pesnejše delovanje na izobraževalnem po-
lju. Veselica je pa pokazala, kako potreb-
no je bilo društvo za Rožno-dolino Staro-
goro.

Bratno in pevsko društvo »Školj« v
Šmarjah priredi dne 8. avgusta ob 3. uri
pop. na okrašenem prostoru g. Filipa Štu-
belj veselico s sledečim vspehom: 1. Slavnostni govor. 2. »Večerna«, po Be-
ethoven-u. 3. »Triglav«, koračnica, god-
dba. 4. »Na straži«. 5. »Pozdrav iz Go-
renjskega« godba. 6. J. Tence: Dijaška
pjesna. 7. »V boj«, godba. 8. J. Tence:
»Odlomki iz venčka hrvatskilt nar. pe-
smi«. 9. »Dollar valček«, godba. 10. Igra:
»Štempihar mlajši«. 11. Ples. Pri veselici
in plesu svira voj. godba. Polovica more-
bitnega čistega preostanka se daruje dru-
žbi sv. C. in M.

Trgovsko-obrtno in gospodarske vesti.

Tobačni monopol na Francoskem je
uvedel Napoleon po nekem plesu, na ka-
terem je nosila žena nekega veletrgovca
s tobakom neizmerno drage diamante. Na-
poleon je sklenil takoj zagotoviti državi
nove ogromne dohodke in po nekolikih
dneh se je razglasil s cesarskim dekretom
tobačni monopol.

Zanimive številke. Piva se je navarilo
na Avstrijskem leta 1908 nekaj nad 20
milijonov hl, 340.000 hl manj nego l. 1907.
Kot vzrok tega nazadovanja se imenuje
dobra vinska in sadna letina ter pivni boj-
kot v alpskih in čeških deželah. Poročilo
tobačne režije za l. 1908 pa je hujše ker
pravi, da se je porabilo za 6% več to-
baka, ko prejšnje leto, ali pa, da se je po-
trošilo za 14 milijonov kron več za tobak
ko leta 1907. 261 milijonov kron je šlo v
dim.

**Deželni zavod za vzajemno zavarovan-
je goveje živine na Goriškem** ima do
sedaj ustanovljenih 61 podružnic. Število
članov znaša 3200, zavarovanih je 9430
glav goveje živine za skupni znesek
2.200.800 K. Zavod je izplačal odškodni-
ne 19.000 K v 91 slučajih nezgode.

Politični pregled.

Istrski deželni zbor je imel sejo v
soboto. Naznanili smo že v soboto, da je
dosežen sporazum gledé delitve občin.
Dobili so formulo, ki je onemogočila spo-
razumljenje. Ta formula sestoji v tem:
1.) da se ustreže glavni zahtevi Hrvatov
in Slovencev, to je, da se takoj izvoli novi
deželni odbor; 2.) glede zahtev po deli-
tvi občin je določeno, da za dobo 6 let
ostane status quo, to je, da se ne bodo vr-
šile nikake volitve, izvzemši nekatere,
kjer se morejo vršiti volitve tudi v tej do-
bi, ali le dogovorno med odborniki večine
in manjšine in z namestništvom. V dobi
teh 6 let pa se ustvari nov zakon o zao-
kroženju občin in o volilnem redu.

Na tej podlagi je doseženo sporazu-
mljenje, ki je v soboto stopilo v veljavo.

K seji je prišel tudi namestnik princ
Hohenlohe. Potem ko je bil prečitan za-
pisnik zadnje seje, je dež. glavarja name-
stnik zahteval, da se popravi zapisnik to-
liko, da je on pozdravil deželni zbor v hr-
vaškem in italijanskem jeziku.

Zatem so bile stavljene na vlado sle-
deče interpelacije: Posl. Mrach radi opu-
ščenja jutranjega lokalnega osebnega vla-
ka št. 311 na črti Cerovlje-Pula. — Posl.
Albanese radi v drževanja držav-
nega nemškega šolstva v de-
želi. — Posl. Zorzenona in dr. radi po-
licijskega komisarijata in kopališča v Mi-
ljah. — Potem se je vršila volitev dežel-
nega odbora. Izvoljeni so bili: Italijani,
Appolonio, Chersich in Salata ter Hr-
vata Zuccon in Andrejičič. — Nato sta
bila uložena od posl. Bennatija in Spin-
čiča dva nujna predloga, glede sporazu-
mljenja med večino in manjšino, s kojima
se pozivlja novi deželni odbor, naj izdela
zakonski načrt glede ločitve občin ter
ureditve vseh drugih odnošajev med obe-
ma narodoma javnega življenja v deželi
in zakonski načrt s kojim se urejujejo za-
časni predpisi glede podaljšanja postavne

dobe občinskih zastopov, dokler trajajo
pogajanja. Oba nujna predloga in zakon-
ski načrt so bili sprejeti enoglasno v vseh
čitanjih. — Namestnik je obljubil, da bo
podpiral, naj se predloži zakon v sankcijo.
— Potem sta stavila posl. Spinčič in Pe-
sante nujna predloga glede podpore v be-
di. Spinčič je ob ute,neljevanju svojega
govora opozarjal posebno na zlorabo pri
razdeljevanju podpor, kjer se nekateri žu-
pani bogate z denarji, ki so namenjeni za
podpore v bedi. Oba predloga sta bila
sprejeta enoglasno. — Davanzo je name-
nil predlog glede reforme železniških pre-
voznih tarif za vino in glede podpiranja
ribičev in ribištva. O teh dveh predlogih
se bo razpravljalo v prihodnji seji. Nato je
deželni glavar naznanil, da se zasedanje
odgodi za poletne počitnice, ter je zaklju-
čil sejo.

Razne vesti.

Revolucija v Španiji. Vojna v Melilli.
— Kakor se poroča preko Št. Sebastijana,
se je nadaljevalo pri Melilli obstreljevanje
kabylskih postojank iz vojnih ladij in tr-
dnjavic. Kabyli so dobili znatna ojačenja;
trdnjavici Hagua in Restinga sta v resni
nevarnosti. V Melillo se je podal danes
general Orozga, don Karloš z novimi
španskimi četami bode kmalu sledil.
»Daily Mail« ve poročati, da je disciplina
v španski vojski zelo omajana. Danzadno-
vom se gode v madriških vojašnicah in
celo v Melilli hude insubordinacije. V Me-
lilli je bilo nekaj vojakov na vojni četi
ustreljenih. Iz Katalonije beži na stotine
rezervistov na Francosko. Iz kraja Hen-
daye poročajo, da se mislijo združiti in
pod vodstvom princa Jaime začeti proti
sedanji dinastiji v Španiji vojno. Revolu-
cionarno gibanje ima poleg antidinastič-
nega gibanja odločno antiklerikalni zna-
čaj. Vsi samostani razum jednega v okolici
Cerbere so požgani.

Dogodki na Španskem. — Zadnja po-
ročila govore, da vlada zopet mir in red
v nekaterih provincijah. Listi še izhajajo.
Živeža v Barceloni premanjkuje. Tovarne
zopet delujejo. Čete, ki so bile pripravljene,
da udušijo doma ustajo, pojdejo na
bojišče v Afriko, kjer naskočijo v krat-
kem času španski voji Kabylye. Na bojišču
vlada sedaj mir, menda vsled nespora-
zumljenja med poglavarji pozameznih ple-
men. Po drugi strani se pa poroča, da do-
bivajo Kabyli več pomoči od sorodnih
plemen, da se ojačuje njihova vojska, ka-
tera bo v kratkem napadla Špance. —
Sedaj, ko se je vrnil mir, prihajajo v svet
natančnejša poročila o dogodkih v Barce-
loni. Mnogo teh poročil se do sedaj še ne
da kontrolirati, ker prihajajo od begun-
cev, katerim je strah narekaval popisova-
nje. Govori se, da je mrtvih 1000 oseb,
2500 pa težko ranjenih. 38 cerkev in sa-
mostanov je zažganih. Nune so se zamo-
gle rešiti le v moških oblekah pred razjar-
jeno množico. Okrog 300 oseb je areti-
ranih, ki bodo vsi obsojeni na smrt.

O Nastiču, o tej kronski priči v ve-
leizdajniškem procesu, se čujejo vedno
lepše stvari. Stijepo Kobasica piše v
»Zastavi«, da je Nastič homoseksualen, da
je navaden tat, ki je ukradel v dvornem
gledišču daljnogled in bil radi tatvine iz-
gnan iz bosanskega konvikta na Dunaju,
da je osleparil neko srbsko dekle na Du-
naju za denar in poštenje, da je sploh sle-
par. Črnogorski ministerski predsednik dr.
Tomanovič se je izjavil napram hrv. novi-
narju Uzelacu, da bi bili v Črnigori ob-
držali Nastiča v zaporu, če bi le približno
vedeli, kak lopov je ta kronski priča,
Nastič.

Zrakoplovstvo je postalo moderno.
Ko je pred enim tednom preplul rokavni
kanal med Francijo in Anglijo Blierot,
francoski inženir, s svojim vodljivim zra-
koplavom, se je polastila tudi drugih zra-
koplavcev želja po uspehih. Latham je
padel že dvakrat v morje, toda njegovi
poskusi niso ravno brez vspeha. Zeppelin
II. zopet manovrira po zraku. Italijanski
vojaški zrakoplov poleti za nekaj dni iz
Rima v Benetke. V Rusiji ustanove na
kijevski tehniki novo stolico za zra-
koplavstvo. In Avstrija? Ta pojde menda
zadnja v zrak. Avstrija erit in aere ultima!

**Glasbeni ravnatelj in skladatelj Anton
Foerster** v Ljubljani je šel ta mesec v za-

služeni pokoj. Od leta 1865 do konca me-
seca julija 1867 je bilo njegovo delovanje
v Senju, potem pa skozi 42 let nepreneh-
oma v Ljubljani. Tu je bil najprej pevovod-
ja v Čitalnici in kapelnik »Dramatičnega
društva« do leta 1868. Zamenjavi ti službi
z drugimi bil je potem 41 let v stolni cer-
kvi organist in kapelnik, 38 let učitelj pet-
ja na c. kr. srednjih šolah, 32 let ravnatelj
orglarske šole, 19 let učitelj petja v seme-
nišču duhovnov in 38 let učitelj petja in
klavirja v dekliškem zavodu Huth. Kakor
skladatelj je Anton Foerster zložil mnogo
raznovrstnih skladb.

Razstavo vsega slovanskega časopisja
kani napraviti g. K. J. Gruber, ravnatelj
zveznih podjetij na jesen v Narod-
nem ali pa v Sokolskem domu v Celju.
Ta razstava bode združena s primernim
predavanjem o postanku, razvoju in kul-
turnem pomenu slovanskega časopisja.
Predaval bode prireditelj razstave sam,
kateri ima v podobnih podjetjih že velike
skušnje in po dosedanjih pripravah soditi,
obeta tudi to podjetje vsestranski uspeh.

Bogata beračica! — V soboto zvečer
ob 10. uri je bila na trgu pred kolodvorom
južne železnice v Trstu aretirana neka be-
račica, ki je prosila miloščino. Odvedli so
jo na policijski komisarijat. Našli so pri
njej nič manj nego 17.000 K. Na vpra-
šanje, kje da je dobila toliko denarja, je
odgovorila, da ga je podedovala po svo-
jem pok. soprogu. Dokler se stvar ne po-
jasni jo obdrže v zaporu.

V Osaki na Japonskem je divjal ve-
likanski požar, ki je vpepelil 1300 hiš.

Umor in samomor duhovnika. — V
ogrski vasi Holics tik moravske meje je
ustrelil 33 letni kaplan Josip Schenigl svo-
jo mater in potem sebe. Vzrok: ljubezen
do deklice, od katere ga je hotela mati od-
vrniti, ker se je bala sramote.

Melilla. — Mesto Melilla na Maro-
čanskem, stari Rusadir, je z malim košč-
kom zemlje osvojil za Španijo že leta
1496 vojvoda Medina-Sidonija. Kabyli,
ki stanujejo v tamošnjih gorah, so že stari
sovražniki Španjolcev in težko gledajo
tujce v Melilli. Leta 1859. so tako dolgo
dražili špansko pasadko, da je prišlo do
vojne, v kateri je španski poveljnik O.
Donnel v dveh krvavih bitkah pri Tetu-
anu Mavre (Kabylye) grozno potolkel. L.
1883. je zopet prišlo do bojev, v katerih
so rabili Španjolci 20 tisoč mož, da so po-
gnali Kabylye iz njih pozicij. Te skušnje so
pripravile špansko vojno ministerstvo do
tega, da je Melillo moderno utrdilo in na-
mestilo v mestu do 4 tisoč mož posadke.
L. 1893. so Kabyli napad brezuspešno po-
novili; v teh bojih je padel tudi španski
guverner, general Margallo. Maročanski
sultan je moral Kabylye prisiliti, da so od-
ložili orožje in plačati Španjolcem odško-
dnine. Kakor vse kaže, bodo morali Špa-
njolci poslati v Melillo veliko vojsko, da
bodo ne-le odbili napade upornih Kabylov
temveč da jih bodo poiskali v njihovih
hribih in ukrotili. Kakor znano, so se tudi
tokrat začeli spopadi po krivdi Kabylov,
ki bi na vsak način radi izrinili Španjolce
iz Melille.

Sprejeto se takoj odloca, ki bi imel ve-
larske obrti. Zglasiti se je pri Ivanu Kravosu,
sedlarju v Gorici na Korani št. 11.

A. vd. Berini
Gorica, Šolska ulica št. 2.
velika zaloga —
oljkinega olja
prve vrste
najboljših vrst iz Istre, Dalmacije, Molfette, Bari in Nice
s prodajo na drobno in debelo.
Prodaja na drobno: Kron — 96, 104, 112,
120, 128, 136, 144, 160, 180, 200, 240.
za luči po 72 vln.
Na debelo cene ugodne.
Posilja poštnine prosto na dom. Posodo se
pušča kupcu do popolne uporabe olja; po
vporabi se spet zameni s polno.
Pravi vinski kis in navaden. Zaloga
mila in sveč.
Cene zme, ne.

Sprejmejo se zastopniki

F. P. VIDIC & Komp. Ljubljana

opekarna in zaloga peči, ponudijo vsako poljubno množino

patentiranih

zarezanih strešnikov

„Sistem MARZOLA“ (Strangfalzziegel) „Sistem MARZOLA“

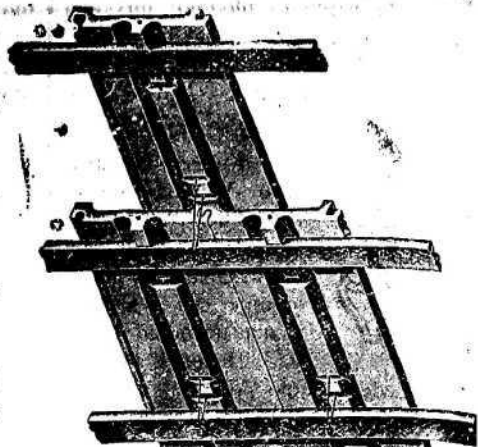
Barve: a) rdeče naravno žgani, b) črno impregnirani.

— Najličnejše, najcenejše in najpriprostejše strešno kritje. —

Vsaki strešnik se zamore na late pribiti ali pa z žico privezati, kar je gotovo velike važnosti za kraje, ki trpe po močnem vetru in burji.

Vzorce in prospekte pošljemo na željo brezplačno.

Takojnja in najzanesljivejša potrežba.

Sprejmejo se zastopniki

Mali oglasi.

Najmanjša pristojbina stane 60 vin. Ako je oglas obsežnejši se računa za vsako besedo 3 vin. Najpripravnejše inseriranje za trgovce in obrtnike. Koliko je manjših trgovcev in obrtnikov v Gorici, katerih na dežel (in celo v mestu) nihče ne pozna, ker nikjer ne inserirajo. Škoda ni majhna.

Motor dvakolo „Puch“ 3 1/2 PH, skoraj novo se proda prav po ceni pri Batjelu v Gorici. Stolna ulica št. 3.

Meblovana soba s prostim vhodom se odda v najem takoj na Kornu št. 11. Več se izve istotam.

Naznanilo. — Na razna vprašanja slavnega občinstva si dovoljujem naznaniti, da se toči pravo pilsensko pivo »prazdroj« v Gorici v hotelskih restavracijah, in sicer:

- v hotelu »Pri pošti«
- »Union«
- »Pri zlatem jelenu«
- »Tri krone«

ter da ga oddajam na debelo iz zaloge v sodčkih po 100, 50 in 25 litrov.

Priporočam se z odličnim spoštovanjem

A. I. Pečenko,

zalagatelj za Goriško-Gradiščansko v Gorici, tek. Josipa Verdi 26./28.

N. B. Kdor pije pilsensko pivo pri »Zlatem olenu« prispeva 25 vinarjev pri hektolitru za »Dijaško kuhinjo«.

Lekarna Cristofoletti

v Gorici.

ŽELODČNE KAPLJICE

z znamko sv. Antona Padovanskega.

(Varstvena znamka).

Zdravilna moč teh kapljic je neprekosljiva. — Te kapljice vredijo redno prebavljanje, če se jih dvakrat na dan po jedno žličico popije. Okrepé pokvarjeni želodec, storé, da zgine v kratkem času omotica in životna lenost (mrtvost). Te kapljice tudi storé, da človek raji je.

Cena steklenici 60 vin.

Cristofolettijeva pijača iz Kine

in železa, najboljši pripomoček pri zdravljenju s trsknim oljem.

Ena steklenica stane 1 krono 60 vin.

SUKNA

in modno blago za obleke

priporoča firma

Karel Kocian tvornica za sušeno

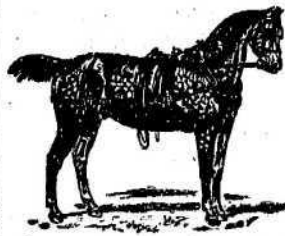
v Humpolcu na Češkem.

Tvorniške cene.

Vzorci franko.

Ivan Kravos

na Kornu št. 11. GORICA na Kornu št. 11. sedlarska delavnica

in zaloga različnih konjskih vpreg za la ali pa te vožnje; d ima v zal različne ke ske potre

č in e, potovalne potrebščine kakor: čege, torbice, denarnice, listnice itd. — Izvršuje in sprejma v popravo različne koleseljne in kočije.

Popravila se izvršujejo točno.

Cene zmerne.

Pozor! Slovensko podjetje! Pozor!

Slavnemu občinstvu se priporoča dne 11. febr. 1909.,

na novo otvorena velika manufakturna trgovina

Franc Souvan sin.

v stari Souvanovi hiši na Mestnem trgu šte. 22

v Ljubljani.

Zlata jama za naše gostilničarje in restavratere

so priljubljeni

Orkestrijoni

Lahko navijanje.

Igra kakoršenkoli korzad točno in lepo.

Najugodnejši plačilni pogoji

Zastopstvo za Primorsko

Rajmund Kren - Gorica

ulica Teatro.

„Goriška ljudska posojilnica“

vpisana zadruga z omejenim jamstvom.

(V lastni hiši, Gosposka ulica št. 7, I. nadst.) — Telefon št. 79.

Račun poštne hranilnice šte. 837.315.

Na občnem zboru dne 30. maja 1909. se je določilo:

Hranilne vloge se obrestujejo po 4 1/2 %. Stalne večje vloge z enoletno odpovedjo po dogovoru. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakogar.

Posojila se dajejo zadrugi na vknjižbe po 5 1/2 %, na varščino ali zastave in na menjice po 6 %.

Glavni deleži se obrestujejo koncem leta 1908. s 6 %.

Stanje 31. dec. 1908.: Zadrugišnikov 1904 z deleži v znesku 89.362 kron. — Hranilne vloge: 1.727.304-70. Posojila: 1.693.201.— — Rezervni zaklad: 90.230-05. — Vrednost hiš: 111.755 23.

Denar prihrani kdor kupi izgotovljeno pohištvo pri

Ant. Breščak-u

v Gorici,

v Gosposki ulici št. 14

(v lastni hiši)

kateri ima v zalogi najbogatejšo izbero pohištva vseh slogov za vsak stan, priprostelega in naj-finejega izdelka.

Daje tudi na obroke.

Lastna delavnica

za tapcirano pohištvo.

Cene brez konkurence.

Različno pohištvo iz železa podobne na sipe in platno, ogledala zima in platno.

GORICA.

GORICA.

Narodno podjetje

Hôtel „Pri Zlatem Jelenu“.

V središču mesta. Ob glavni ulici z državnega kolodvora. Zbirališče trgovskega sveta in goriških Slovencev. — Nad 30 sob za tujece od K 1-20 više. Velik vrt z verando. Stekleni salon s teraso. Velik jedilni salon. Več sob za klube in sklenjene družbe. Kegljisce. — Točarna z običajnimi goštniški cenami za jedi in pijače. — Domača in tuja vina. — Pilsensko in puntigamsko pivo. — Cene jako zmerne. — Potrežba pod novo upravo skrbna in točna.